

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ

**Кафедра «ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ,
АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВА»**

ДІЛОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання самостійної роботи
для здобувачів вищого ступеня освіти «Бакалавр»
галузі знань **28** «Публічне управління та адміністрування»
спеціальності **281** «Публічне управління та адміністрування»

Мелітополь, 2019

Ділове адміністрування. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи для здобувачів вищого ступеня освіти «Бакалавр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» – Мелітополь, ТДАТУ, 2019.- 14 с.

Розробник: к.н.з держ.упр., ст.викладач кафедри публічного управління, адміністрування та права Вороніна Ю. Є.

Рецензент: к.е.н.,доцент кафедри «Фінансів, банківської справи та страхування» Чкан І.О.

Розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2019 року

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2019 року

Голова, доц. _____ А.А. Костякова

© Вороніна Ю.Є., 2019 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. СИСТЕМНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	6
2. КЕРІВНИЦТВО ТА ЛІДЕРСТВО В ОРГАНІЗАЦІЇ.....	6
3. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ.....	7
4. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ІНЖИНІРИНГ	7
5. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ДИЗАЙН.....	8
6. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК І ЗМІНИ.....	8
7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗМІНИ.....	9
8. КОМАНДНІ ЗМІНИ.....	10
9. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗМІНИ.....	10
10. УПРАВЛІННЯ ОПОРОМ ЗМІН.....	11
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	12
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	13

ВСТУП

Метою дисципліни «Ділове адміністрування» є формування професійних управлінців, які володіють сучасними знаннями, навичками та вміннями в галузі бізнесу, які здатні ефективно управляти компаніями на конкурентних ринках. Оволодіння теорією, методологією та механізмом ділового адміністрування. Однією з основних форм вивчення дисципліни «Ділове адміністрування» є самостійна робота студентів. Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, істотним чинником у формуванні вміння навчатися, активізації засвоєння студентом знань та їх реалізації, основним засобом опанування навчального матеріалу в поза аудиторний час.

Мета самостійної роботи студентів – сприяти засвоєнню у повному обсязі навчальної програми дисципліни «Ділове адміністрування» та формуванню вміння самостійно працювати, що є важливою освітньою та професійною якістю, сутність якої полягає у систематизації, плануванні та контролі власної діяльності.

Завдання самостійної роботи студентів – засвоїти певні знання, уміння, навички, закріпити та систематизувати здобуті знання, навчитися застосовувати їх при виконанні практичних завдань та творчих робіт, а також виявити прогалини у системі знань з предмету «Ділове адміністрування». Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни «Ділове адміністрування» визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача. Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Ділове адміністрування» організовується з дотриманням низки вимог: – надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи; – забезпечення можливості творчого підходу у виконанні роботи, не обмежуючи освітній процес виконанням стандартних завдань; – підтримка у процесі виконання самостійної роботи постійного взаємозв'язку між викладачем та студентами. Студенти, які розпочинають вивчати дисципліну «Ділове адміністрування», мають інформуватися викладачем щодо

організації самостійної роботи, її форм та видів, термінів виконання, форм контролю та звітності, кількості балів за виконання завдань. Перелік завдань для самостійної роботи, форми її організації та звітності, термін виконання та кількість отриманих балів за виконані завдання визначаються викладачем кафедри при розробці робочої навчальної програми дисципліни .

1. СИСТЕМНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

1.1. Опрацювання теоретичного матеріалу:

1. Розкрийте сутність організації, її ознаки, різновиди.
2. Назвіть елементи внутрішнього середовища.
3. Ефект масштабу діяльності організації.
4. Охарактеризуйте життєвий цикл організації.
5. Охарактеризуйте основні підсистеми організації.

1.2. Самостійне опрацювання додаткового матеріалу (підготовка презентацій)

1. Моделі організації як відкритої системи.
2. Організація як складна система та об'єкт управління.
3. Досягнення синергизму в менеджменті організації.

1.3. Тестовий контроль: робота на навчально-інформаційному порталі [Тема 1]

2. КЕРІВНИЦТВО ТА ЛІДЕРСТВО В ОРГАНІЗАЦІЇ

1.1. Опрацювання теоретичного матеріалу:

1. Ефективне лідерство.
2. У чому сутність емоційної компетенції управлінця.
3. У чому полягають причини опору змінам в організації.
4. Реструктуризація.
5. Як оцінити рівень опору змінам в організації.

1.2. Самостійне опрацювання додаткового матеріалу (підготовка презентацій)

1. Стратегія та інформаційні технології (ІТ).
2. Зміни процесів та корпоративної культури.
3. Самоаналіз та внутрішні ресурси управлінця змінами.
4. Розвиток організації в сучасних умовах та проблеми управління опором змінам.

1.3. Тестовий контроль: робота на навчально-інформаційному порталі [Тема 2]

3. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ

1.1. Опрацювання теоретичного матеріалу:

1. Розкрийте типологію організаційних структур управління.
2. Охарактеризуйте комплексний механізм управління.
3. Діапазон керованості.
4. Фактори які визначають діапазон керованості.
5. У чому суть проектування ієрархії управління.

1.2. Самостійне опрацювання додаткового матеріалу (підготовка презентацій)

1. Методологія проектування системи менеджменту та управлінських процедур.
2. Принципи та етапи раціонального розподілу в системі управління.
3. Нормативно-правова регламентація та порядок організації управління.
4. Цільові програми управління ефективністю та розвитком організації.

1.3. Тестовий контроль: робота на навчально-інформаційному порталі [Тема 3]

4. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ІНЖИНІРИНГ

1.1. Опрацювання теоретичного матеріалу:

1. Загальні правила інжинірингу.
2. Координаційні механізми дизайну.
3. Призначення діагностики управління підприємства.
4. Методи проведення діагностичних досліджень.
5. Самодіагностика.

1.2. Самостійне опрацювання додаткового матеріалу (підготовка презентацій)

1. Дизайн організації як набір параметрів, що визначають рівні поділу праці та координування.
2. Модель розвитку внутрішнього потенціалу підприємства та конкурентного статусу підприємства.
3. Досвід організації роботи консультаційних фірм за кордоном.
4. Діагностування якості управління організації.

1.3. Тестовий контроль: робота на навчально-інформаційному порталі
[Тема 4]

5. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ДИЗАЙН

1.1. Опрацювання теоретичного матеріалу:

1. Сутність теорії організаційного дизайну Г. Мінцберга.
2. Основні конфігурації організаційних структур.
3. Організаційна будова.
4. Організаційний дизайн і організаційна структура.
5. Підходи для визначення організаційного дизайну.
6. Відмінності між організаційною структурою та організаційним дизайном.

1.2. Самостійне опрацювання додаткового матеріалу (підготовка презентацій)

1. Основні координаційні механізми дизайну.
2. Організаційний дизайн в наш час.
3. Гнучкість будови організаційного дизайну.
4. Основні види робіт, які виконуються в рамках проектів організаційного дизайну.
5. Синергетичний ефект при реалізації проектів організаційного дизайну.

1.3. Тестовий контроль: робота на навчально-інформаційному порталі
[Тема 5]

6. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК І ЗМІНИ

1.1. Опрацювання теоретичного матеріалу:

1. Сутнісна характеристика організаційного розвитку.
2. Сутність, місце та значення змін у діяльності підприємства
3. Основні наукові підходи до визначення поняття «зміни».
4. Модель організаційного розвитку Л. Данко.
5. Модель життєвого циклу організації Л. Грейнера та фактори організаційних змін.
6. Модель життєвого циклу організації І.Адізеса та фактори організаційних змін.

7. Зовнішні та внутрішні фактори організаційних змін.

***1.2. Самостійне опрацювання додаткового матеріалу
(підготовка презентацій)***

1. Історію розвитку теорії організаційних змін.
2. Основні положення теорії організаційного розвитку П.Сенге.
3. Межі росту. Стратегії дій з урахуванням меж росту.
4. Особливість моделі організаційного розвитку Є. Ємельянова та С.

Поварніцина.

5. Сутність основних складових організаційної досконалості за Харінгтоном.

6. Сфери організаційних змін за Р. Дафтом.

***1.3. Тестовий контроль: робота на навчально-інформаційному порталі
[Тема 6]***

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗМІНИ

1.1. Опрацювання теоретичного матеріалу:

1. Навчання та зміни. Теорії навчання.
2. Біхевіористичний підхід до змін.
3. Когнітивний підхід до змін.
4. Психодинамічний підхід до змін.
5. Гуманістично-психологічний підхід до змін.
6. Особа і зміни.
7. Управління своїми та чужими змінами.

***1.2. Самостійне опрацювання додаткового матеріалу
(підготовка презентацій)***

1. Моделі організації професійного навчання.
2. Методи атестації робітників, спеціалістів та керівників.
3. 5 стадій пристосувань Кублер-Рос.
4. Крива пристосувань Адамса, Хайеса, Хопсона.
5. Моделі Вірджинії Сатир.
6. Гештальт-підхід.
7. Моделі навчання і розвитку особистості.

***1.3. Тестовий контроль: робота на навчально-інформаційному порталі
[Тема 7]***

8. КОМАНДНІ ЗМІНИ

1.1. Опрацювання теоретичного матеріалу:

1. Поняття групи та переформування її в команду. Типи команд по відношенню до сприйняття змін.
2. Основні стадії розвитку команд та їх характеристика.
3. Етапи змін команди за Такманом.
4. Типологія учасників команди змін за М.Белбіном.
5. Концепція В. Біона.
6. Модель згуртування команди Кемерона і Гріна.
7. Концепція «Шість сигм» як інструмент управління змінами.

1.2. Самостійне опрацювання додаткового матеріалу (підготовка презентацій)

1. Етапам формування команди змін.
2. Мотивація та розвиток членів команди.
3. Чинники успіху групи.
4. П'ятиступінчаста модель створення команди Б. В. Такмана
5. Ключова роль успішних змін за О.Нілом та модель згуртування команди.

1.3. Тестовий контроль: робота на навчально-інформаційному порталі [Тема 8]

9. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗМІНИ

1.1. Опрацювання теоретичного матеріалу:

1. Концепція Курта Левіна.
2. Теорія М.Біра і Н.Норія.
3. Метафори Моргана.
4. Підходи до управління змінами Тюрлі.
5. Формула змін Бекхарда.
6. Модель узгодження Надлера і Ташмена.

1.2. Самостійне опрацювання додаткового матеріалу (підготовка презентацій)

1. Модель запланованих змін Коммінгса і Уорлі.
2. Практична цінність моделі «Кривої змін» Дж. Дака.
3. Модель перетворення бізнесу Ф. Гуїяра та Дж. Келлі на українських

підприємствах

4. Модель стійких змін в організації за Х.К. Рамперсадом.
5. Моделі управління змінами Дж. Харрінгтона.

1.3. Тестовий контроль: робота на навчально-інформаційному порталі
[Тема 9]

10. УПРАВЛІННЯ ОПОРОМ ЗМІНАМ

1.1. Опрацювання теоретичного матеріалу:

1. Сутність, фактори та форми опору змінам
2. Форми опору змінам
3. Причини опору змінам. Класифікація Р. Маурера, М. Армстронга, Джеймса О'Тула
4. Етапи подолання опору змінам
5. Методи управління опором
6. Вимоги щодо навичок для здійснення процесу управління змінами
7. Правила щодо управління опором змінам в організації

1.2. Самостійне опрацювання додаткового матеріалу (підготовка презентацій)

1. Розгляньте опір співробітників як чинник уповільнення змін
2. Розробіть рекомендації, щодо успішного управління змінами
3. Дайте характеристику складовим опором змінам в організації
4. Визначте особливості управління опором на різних рівнях здійснення змін
5. Розгляньте прийоми впливу з метою зменшення опору змінам

1.3. Тестовий контроль: робота на навчально-інформаційному порталі
[Тема 10]

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

10 балів – ставиться, якщо при виконанні самостійної роботи у повному обсязі, відповіді на запитання вичерпані й аргументовані;

9 балів - ставиться, якщо самостійну роботу виконано у повному обсязі і вона не має помилок, які потребують її переробки; відповіді на запитання даються по суті, але не в деталях;

6 балів - ставиться, якщо самостійна робота виконана не в повному обсязі, мають місце помилки; відповіді на запитання не вичерпані й не аргументовані;

2 бали - виставляється, якщо самостійна робота виконана не в повному обсязі; мають місце суттєві помилки, які тягнуть за собою переробку; відповіді на запитання надано невірні.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Адміністративна відповідальність: курс лекцій/]За ред. О. В. Кузьменко]. - К.: Юрінком Інтер, 2016. - 568 с.
2. Адміністративна діяльність: навч. посіб. для підготовки до іспитів/ [Упоряд. І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків]. - К.: ЦУЛ, 2016. - 244 с.
3. Бондар-Підгурська О. В., Глебова А. О. Ділове адміністрування (корпоративне управління): навч. посіб. - К.: Ліра-К, 2016. - 487 с.
4. Діагностика стану підприємств: теорія і практика : монографія/ [За заг ред. Воронкової А. Е.]. - 2-е вид., перероб. і доп. - Х.: Інжек, 2008. - 520 с.
12. Дяченко Т. О., Скібіцька Л. І. Організаційна культура та корпоративний імідж підприємства : посіб. - К. : Освіта України, 2011. - 248 с.
5. Етика ділового спілкування : навч. посіб./ [За ред. Т.Б. Гриценко, Т.Д. Іщенко, Т.Ф. Мельничук]. - К. : ЦУЛ, 2017. - 344 с.
6. Капінос Г. І., Грабовська І. В. Управління якістю : навч. посіб. - К. : Кондор, 2016. - 278 с.
7. Козлов В. В. Корпоративная культура : учеб.-практич пособ./ Козлов В. В. - М.: Альфа-Пресс, 2009. - 304 с.
8. Корпоративна культура: Навч. посіб./ [Захарчин Г. М., Любомудрова Н. П., Винничук Р. О. та ін.]. - Л.: Новий Світ-2000, 2011. - 342 с.
9. Косач І. А., Ладонько Л. С., Калінько І. В. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами: навч. посіб. - К.: Кондор, 2015. - 217 с.
10. Кузьмичов А. І. Планування та управління проектами. Моделювання засобами MS Excel: практикум. - К. : Ліра-К, 2016. - 180 с.
11. Лазор О. Д., Лазор О. Я., Юник І. Г. Основи публічного управління та адміністрування: навч.-метод. посіб. - К.: Ліра-К, 2017. - 268 с.
12. Лепейко, Т.І. Реінжиніринг бізнес-процесів: навч.-практ. посібник у схемах і таблицях / Т.І. Лепейко, А.В. Котлик. – Х., 2009. – 79 с. 32
13. Ломачинська І. М., Якимюк Ю. П., Ломачинська Л. В. Документальноінформаційні комунікації в системі соціальних комунікацій : навч. посіб. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К. : ЦУЛ, 2014. - 336 с.
14. Маркіна І. А., Біловол Р. І., Власенко В. А. Менеджмент організацій : навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2013. - 248 с.
15. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч./ [За ред. О. В. Баєвої, Н.І. Новальської], Ч. 1: Історія менеджменту. Теорія організацій. - К.: Персонал, 2014. - 336 с.
16. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч./ [За ред. О. В. Баєвої, Н.І. Новальської], Ч. 2: Менеджмент. - К.: Персонал, 2015. - 326 с.
17. Назарчук Т. В., Косінок О. М. Менеджмент організацій : навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2015. - 560 с.
18. Новак В. О. Організаційна поведінка : підруч. / О.О. Новак, Т.Л. Мостенська, О.В. Ільєнко. - К. : Кондор, 2013. - 498 с.

19. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами : підручник. - К.: ЦУЛ, 2010. - 432 с.

20. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб./ [Бакуменко В. Д., Бондар І. С., Горник В. Г. та ін.]. - К.: Ліра-К, 2016. - 256 с.

21. Осовська Г.В. Комунікації в менеджменті : курс лекцій/ Г.В. Осовська. - К. : Кондор, 2008. - 218 с.

22. Палеха Ю. І., Мурейко Н. В., Оксінок О. Г. Документально-інформаційні комунікації : навч. посіб. - К. : Ліра-К, 2014. - 386 с.

Допоміжна

1. Андросюк Л.А. Управління якістю на основі збалансованої системи показників// Актуальні проблеми економіки, 2013.- №6. - С.67-71.

2. Аніщенко В.О. Роль корпоративної культури у прийнятті управлінських рішень/ В.О. Аніщенко. // Актуальні проблеми економіки, 2009.- №3. - С.64-72.

3. Бугрім О.Ю. Оцінювання ефективності управління якістю продукції на промислових підприємствах/ О.Ю.Бугрім. //Держава та регіони, 2010.- №6. - С.195-200.

4. Буряк Р. І. Аналіз досвіду провідних країн світу у сфері управління якістю// Зовнішня торгівля: право та економіка.- К., 2010.- №6. - С.35-39.

5. Виноградський, М. Д. Організація праці менеджера : навч. посіб.для студ. екон. вузів / М. Д. Виноградський, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. - К. : Кондор, 2010. - 414 с. 34

6. Віткін Л., Лемешко Т. Методи управління проектами в державному управлінні// Стандартизація, сертифікація, якість, 2010.- №5. - С.52-56. Гавкалова Н.Л. Організаційна та корпоративна культура: визначення та особливості // Інвестиції: практика та досвід, 2012.- №19. - С.4-6.

7. Гуменник В. І., Копчак Ю. С., Кондур О. С. Менеджмент організацій : навч. посіб. - К. : Знання, 2012. - 503 с.

8. Захарчин Г. М., Юринець О. В. Основи підприємництва: культура, технологія, відповідальність : навч. посіб. - К. : Знання, 2011. - 254 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри публічне управління, адміністрування та права.
4. Internet.